

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.7.2011
KOM(2011) 396 endelig

2011/0176 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om generelle bestemmelser for makrofinansiel bistand til tredjelande

{SEK(2011) 865 endelig}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Siden den makrofinansielle bistand (MFA) blev lanceret i 1990, er den blevet anvendt til at yde finansiel bistand af makroøkonomisk karakter til tredjelande med kortsigtede betalingsbalanceproblemer. Indtil videre er der i alt vedtaget 55 MFA-afgørelser om gavebistand og lån til 23 lande med forpligtelser på i alt 7,4 mia. EUR.

MFA supplerer den finansiering, som er stillet til rådighed af Den Internationale Valutafond (IMF) i forbindelse med et tilpasnings- og reformprogram. Dette sker i erkendelse af, at selv om det primært er IMF, der yder betalingsbalancestøtte inden for verdens økonomiske struktur, er det i visse tilfælde hensigtsmæssigt for EU, undtagelsesvis, at supplere IMF's bistand til lande, der politisk, økonomisk og geografisk befinder sig tæt på EU.

Ud over et eksisterende finansielt IMF-arrangement er de vigtigste forhåndsbetingelser for, at EU kan yde MFA, et resterende behov for ekstern finansiering, som beregnes af Kommissionen i samråd med IMF, samt respekt for reelle demokratiske institutioner og mekanismer i modtagerlandet. Efter at den makrofinansielle bistandstransaktion (MFA-transaktion) er godkendt, betinges udbetalingen af bistanden af, at der sker tilfredsstillende fremskridt inden for rammerne af IMF-programmet, og at modtagerlandet opfylder visse økonomiske og finanspolitiske foranstaltninger, som er aftalt mellem EU og modtagerlandet på grundlag af en fælles opfattelse af landets største økonomiske og strukturelle udfordringer. MFA er af ekstraordinær karakter og skal ophøre, så snart landets eksterne finansieringsbehov kan dækkes via andre finansieringskilder, som f.eks. internationale finansieringsinstitutioner (IFI) og tilstrømning af privat kapital.

MFA har ydet et værdifuldt bidrag til den makroøkonomiske stabilitet i EU-kandidatlande, potentielle kandidatlande og nabolande og har haft en positiv afsmittende virkning på økonomien i EU. Der er dog visse træk ved MFA, som har tendens til at formindske dens effektivitet og gennemsigtighed. På nuværende tidspunkt iværksættes MFA således ved lovgivningsmæssige afgørelser, som vedtages fra sag til sag, dvs. at det ved lanceringen af hver enkelt MFA-transaktion med et land i krise er nødvendigt at vedtage en separat lovgivningsmæssig afgørelse.

1.1. Baggrund for og formål med forslaget

Kommissionen har med dette forslag til rammeforordning til hensigt at skabe et formelt retligt instrument for MFA til tredjelande. Et af de vigtigste mål er at gøre MFA mere effektiv ved at forenkle beslutningsprocessen. Den globale finanskrisen viste, at forudsætningen for effektivt at tackle makroøkonomiske og finansielle nødsituationer er et kriseinstrument, som hurtigt og effektivt kan tages i anvendelse. Dette kræver en beslutningsproces uden langvarige procedurer og forsinkelser. Den foreslåede forordning vil fremskynde beslutningsprocessen for den enkelte MFA-transaktion, således at instrumentet bedre kan bistå modtagerlandet med at modstå et kortsigtet eksternt finansielt pres, samtidig med at det får støtte til at vedtage tilpasningsforanstaltninger til at genetablere en holdbar betalingsbalancestilling. Muligheden for hurtigere at anvende MFA bør også øge instrumentets komplementaritet med IFI-faciliteterne.

Forordningsforslaget tilpasser endvidere beslutningsproceduren for MFA til den procedure, der anvendes i forbindelse med EU's øvrige instrumenter for finansiel bistand til tredjelande. Kommissionen vil således få beføjelse til at vedtage afgørelser om tildeling af MFA under tilsyn af et udvalg sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren, der blev indført med de nye komitologiregler, som trådte i kraft den 1. marts 2011.¹

Det er også hensigten med den foreslåede rammeforordning, at den skal formalisere og præcisere de vigtigste regler for MFA for at styrke instrumentets gennemsigtighed og forudsigelighed uden dog at ændre det væsentligt. Hidtil har MFA været baseret på principper fastsat i Rådets konklusioner. Disse "Genval-kriterier"² anfører den geografiske rækkevidde, forhåndsbetingelser og de vigtigste bestemmelser for gennemførelsen af MFA. De har været en nyttig retningslinje for tidligere MFA-transaktioner. De bør derfor bevares og bekræftes. Nogle af kriterierne ajourføres og præciseres i dette forordningsforslag.

Europa-Parlamentet erkendte allerede i 2003 i sin beslutning om gennemførelse af den makrofinansielle bistand til tredjelande³, at der var behov for at vedtage en rammeforordning for at gøre beslutningsproceduren for MFA mere effektiv, opnå et mere gennemsigtigt retsgrundlag for dette instrument og nærmere præcisere nogle af Genval-kriterierne.

Efter Lissabontraktatens ikrafttræden vedtages MFA-afgørelser desuden ikke længere af Rådet alene, men efter den almindelige lovgivningsprocedure (den fælles beslutningsprocedure). Dette har understreget behovet for at give Parlamentet medansvar for regler og kriterier for MFA ved at lade dem indgå i en basisretsakt, som vedtages af de to lovgivende institutioner. Den foreslåede rammeforordning giver Genval-kriterierne en sådan formel, juridisk bindende status.

1.2. Generel baggrund

Den globale finanskrisen i 2008-09 viste, hvor vigtigt det er for EU at udstyre sig selv med solide og effektive systemer til kriseforebyggelse og -styring, herunder passende finansielle faciliteter. Den kendsgerning, at der skal vedtages en separat lovgivningsmæssig afgørelse for hver MFA-transaktion, har ofte ført til, at der er gået meget lang tid mellem et lands anmodning om støtte og den første udbetaling.

Det gør instrumentet, der var beregnet til at blive anvendt i kritiske betalingsbalancesituationer, som kræver en hurtig reaktion, mindre effektivt. Den langvarige proces har medført en tidsforskydning mellem vedtagelsen af IMF-programmer og EU's dertil knyttede MFA-transaktioner. På linje hermed påviste en metaevaluering af tidligere MFA-transaktioner i 2009⁴, at den forsinkede vedtagelse af MFA-afgørelserne var en alvorlig mangel ved instrumentet – en mangel, som forslaget til rammeforordning sigter mod at fjerne. Den fælles beslutningsprocedure, som ifølge Lissabontraktaten gælder for MFA, kombineret

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13), som erstatter Rådets forordning nr. 1999/468/EF, som erstatter Rådets forordning nr. 1999/468/EF.

² Genval-kriterierne blev senest anført i konklusionerne fra Økofin-Rådet den 8. oktober 2002.

³ EUT C 68 E af 18.3.2004, s. 86.

⁴ "Meta-evaluation of Macro-Financial Assistance Operations, 2004-2008. Final Report", GHK Consulting, oktober 2009. Rapporten er tilgængelig på: [final_report_meta_annex_en.pdf](#).

med kravet om, at de nationale parlamenter skal have ret til indsigelse mod ny lovgivning i mindst otte uger, kan desuden føre til, at beslutningsprocessen bliver yderligere forlænget. Dette er endnu en grund til, at der nu stilles forslag om en rammeforordning.

1.3. Sammenligning med gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører

Beslutningsprocessen

I henhold til forslaget til rammeforordning forelægger Kommissionen udkast til landespecifikke MFA-afgørelser for et udvalg sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne (i det følgende benævnt "udvalget"). Udvalget afgiver udtalelse i overensstemmelse med den undersøgelsesprocedure, der er fastlagt i komitologiforordningen, som trådte i kraft den 1. marts 2011⁵. Denne beslutningsproces erstatter den nuværende, mere langvarige proces, hvor de lovgivningsmæssige afgørelser om MFA vedtages fra sag til sag.

I overensstemmelse med komitologiforordningen kommer udvalget til at bestå af repræsentanter fra medlemsstaterne med Kommissionen som formand (formanden har ikke stemmeret). Proceduren bliver følgende: Kommissionen forelægger udvalget et udkast til Kommissionens afgørelse om tildeling af MFA til et tredjeland ("udkast til gennemførelsesretsakt"). Afgiver udvalget en positiv udtalelse om udkastet til afgørelse (vedtaget med kvalificeret flertal blandt repræsentanterne for medlemsstaterne), vedtager Kommissionen det. Er udvalgets udtalelse negativ (vedtages ligeledes med kvalificeret flertal blandt repræsentanterne for medlemsstaterne), vedtager Kommissionen det ikke. Kommissionen kan dog henvise det til et appeludvalg eller forelægge et ændret udkast. Afgives der ikke nogen udtalelse, kan Kommissionen stadig vedtage udkastet til afgørelse, medmindre et simpelt flertal blandt udvalgets medlemmer var imod det.

Når der er vedtaget en afgørelse om at yde bistand til et tredjeland i overensstemmelse med den ovenfor beskrevne procedure, gennemfører Kommissionen MFA-transaktionen. Med forbehold af udvalgets udtalelse vedtager Kommissionen et aftalememorandum, som fastsætter de politiske foranstaltninger i forbindelse med bistanden. Da disse memoranda hverken har budgetmæssige virkninger eller konsekvenser for tredjelands ud over det land, som tildeles bistand i henhold til afgørelsen, handler Kommissionen i denne forbindelse i overensstemmelse med rådgivningsproceduren. Når der er vedtaget et aftalememorandum, træffer Kommissionen beslutning om frigivelsen af bistanden under forudsætning af, at der er sket en tilfredsstillende gennemførelse af det økonomiske program, som støttes af IMF, og de politiske foranstaltninger, som er aftalt mellem EU og modtagerlandet.

Som det fremgår af artikel 10 og 11 i forordning (EU) nr. 182/2011, får Europa-Parlamentet og Rådet adgang til udvalgets mødeprotokoller og ret til indsigelse, for så vidt angår udkastene til gennemførelsesretsakter, som de forelægges af Kommissionen, hvis én af dem er af den opfattelse, at et udkast til gennemførelsesretsakt overskrider de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i rammeforordningen.

Retningslinjer for MFA-transaktioner

Ud over ændringerne i beslutningsprocessen formaliserer og ajourfører rammeforordningen i givet fald også de Genval-kriterier, som tjener som vejledning for MFA-transaktionerne.

⁵ Forordning (EU) nr. 182/2011, *op.cit.*

Kriterierne fremgik af konklusionerne fra Økofin-Rådets møde den 8. oktober 2002 og blev bekræftet af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg i marts 2006.

- *Ekstraordinær karakter:* MFA er af ekstraordinær karakter og mobiliseres fra sag til sag med henblik på at hjælpe modtagerlandet med at klare kortsigtede betalingsbalance- eller budgetproblemer. Bistanden ophører, når landet kan dække sine behov for ekstern finansiering via andre kilder.
- *Geografisk afgrænsning:* I henhold til Genval-kriterierne er det kun tredjelande, som EU har nære politiske og økonomiske forbindelser til, som kan opnå MFA. I 2002 præciserede Rådet, at dette omfatter kandidatlande og potentielle kandidatlande, de tre europæiske lande i SNG (Belarus, Moldova og Ukraine) samt de lande, som er omfattet af Barcelona-processen (dvs. lande, som har undertegnet, eller som forventes at undertegne, en Euro-Middelhavsassocieringsaftale). Under særlige omstændigheder kan andre tredjelande også være støtteberettigede.

I rammeforordningen defineres de lande og områder, som er berettigede til MFA, som kandidatlande og potentielle kandidatlande, alle lande, som er omfattet af EU's naboskabspolitik (herunder landene i Sydkaukasus: Armenien, Aserbajdsjan og Georgien), samt i behørigt begrundede undtagelsestilfælde andre tredjelande. Disse skal befinde sig politisk, økonomisk og geografisk tæt på EU.

- *Politiske betingelser:* I overensstemmelse med EU's grundværdier skal et potentielt modtagerland have reelle demokratiske institutioner og mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem, samt respektere menneskerettighederne og retsstatsprincippet.
- *Komplementaritet og byrdefordeling:* MFA-transaktioner er betingede af et eksisterende og tilfredsstillende gennemført IMF-støttet program i modtagerlandet, som indebærer anvendelse af IMF-midler. Med henblik på at opnå en passende fordeling af den finansielle byrde mellem EU og andre donorlande indeholder Genval-kriterierne et loft for EU's bidrag på 60 % af landets resterende behov for ekstern finansiering (efter den forventede støtte fra de internationale finansieringsinstitutioner) for kandidatlande og potentielle kandidatlande og på en tredjedel af det resterende eksterne finansieringsunderskud for andre lande.

Kommissionen bekræfter komplementaritetsprincipperne i forhold til IFI-støtten og byrdedelingen med andre donorer, men stiller ikke forslag om at indføre eksplicitte lofter for, hvor stor en del af modtagerlandenes resterende behov for ekstern finansiering EU's MFA må dække. Erfaringen har nemlig vist, at finansieringsunderskud i visse tilfælde er svære at beregne præcist. Desuden bidrager bilaterale donorer uden for EU normalt kun i mindre omfang, om overhovedet, til at dække behov for ekstern finansiering i lande med grænser til EU.

- *Konditionalitet:* En MFA-transaktion kan kun iværksættes, hvis der er gennemført et IMF-støttet program i landet, som indebærer anvendelse af IMF-midler. Kommissionen aftaler desuden på vegne af EU en række særskilte politiske betingelser, som nedfældes i et aftalememorandum.
- *Finansiel disciplin:* Når MFA sker i form af gavebistand, kommer midlerne fra EU-budgettet. De beløb, der ydes som MFA, skal ligge inden for de fastsatte lofter for de

relevante budgetbevillinger i EU's flerårige finansielle overslag. Når bistanden sker i form af et lån, udsteder Kommissionen på vegne af EU en obligation på kapitalmarkederne, som svarer til de finansielle betingelser, der er aftalt med modtagerlandet, og genudlåner straks de lånte midler. Til dækning af risikoen for misligholdelse i modtagerlandene garanteres EU-obligationen af Garantifonden, som tilføres 9 % af det udestående beløb.

For at styrke den finansielle disciplin og øge instrumentets forudsigelighed indeholder rammeforordningen forslag om en mere gennemsigtig metode til at fastslå, hvornår MFA skal gives som lån eller som gavebistand eller en kombination af disse to typer. I overensstemmelse med praksis i Verdensbanken og IMF er hovedkriterierne bag beslutningen om, hvilken form for bistand der skal ydes, den økonomiske og sociale udvikling (det gennemsnitlige indkomstniveau, andelen af fattige i samfundet) samt gældens holdbarhed, herunder også landets evne til at betale gælden tilbage.

1.4. Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål

Der er vedtaget rammeforordninger for alle de vigtigste af EU's eksterne finansielle instrumenter (instrumentet for førtiltrædelsesbistand, det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument, instrumentet for udviklingssamarbejde, stabilitetsinstrumentet, instrumentet for samarbejde på det nukleare område og for humanitær hjælp). De dækker det finansielle overslag for 2007-13 og giver Kommissionen gennemførelsesbeføjelser. Den beslutningsprocedure, der i forslaget til rammeforordning foreslås anvendt til MFA, ligner den procedure, som anvendes i forbindelse med andre eksterne finansieringsinstrumenter.

MFA og andre instrumenter for ekstern bistand er gensidigt forstærkende. De politiske foranstaltninger, som aftales mellem Kommissionen og modtagerlandet, er i overensstemmelse med eksisterende partnerskabs-, samarbejds- eller associeringsaftaler, som er indgået mellem EU og modtagerlandet. MFA kan desuden øge effektiviteten af de programmer, som støttes af EU's øvrige eksterne finansielle instrumenter, herunder projekter finansieret under instrumentet for førtiltrædelsesbistand og det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument, navnlig ved at bidrage til at sikre en passende overordnet ramme for makroøkonomisk stabilitet og strukturreformer gennem de vilkår, som gælder for bistanden. Omvendt understøttes de politiske foranstaltninger, som indgår i MFA-transaktionens aftalememorandum, ofte af teknisk bistand fra EU's sædvanlige samarbejdsinstrumenter samt af sektorspecifikke aktioner under direkte budgetstøtteforanstaltninger. Endelig supplerer de forvaltningen af de offentlige finanser og andre mål for EU's længerefristede sektorbestemte budgetstøttetransaktioner.

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG RESULTATER AF KONSEKVENSANALYSER

Med støtte fra eksterne eksperter gennemførte Kommissionen i 2009 en omfattende metaevaluering af MFA-transaktioner i årene 2004 til 2008. I forbindelse med denne metaevaluering arrangerede Kommissionen i maj 2009 en workshop på højt niveau med deltagelse af tjenestemænd fra de relevante tjenestegrene i Kommissionen, IMF og Verdensbanken. Forslaget til rammeforordning er i overensstemmelse med resultaterne af denne metaevaluering og høringsprocessen, der fremhævede behovet for en hurtigere beslutningsproces og et mere gennemsigtigt retsgrundlag. Det er også i overensstemmelse med beslutningen om gennemførelse af makrofinansiel bistand, som Europa-Parlamentet

vedtog i 2003⁶, som indeholdt en opfordring til, at der vedtages en rammeforordning med henblik på at fremskynde beslutningsprocedurerne og skabe et klarere retsgrundlag. Da hovedformålet med den foreslåede rammeforordning er at ændre EU's beslutningsprocedure for MFA-transaktioner snarere end at ændre instrumentets indhold, har Kommissionen ikke udarbejdet en formel konsekvensanalyse. Konsekvensen af forordningsforslaget analyseres nærmere i det arbejdsdokument fra Kommissionen, som ledsager forslaget.

3. FORSLAGETS JURIDISKE INDHOLD

3.1. Retsgrundlag

I modsætning til EF-traktaten omfatter den artikel i TEUF, som omhandler økonomisk og finansielt samarbejde med tredjelande (artikel 212 i TEUF), makrofinansiell bistand (MFA). Denne artikel har udgjort retsgrundlaget for de MFA-afgørelser, der er vedtaget siden Lissabontraktatens ikrafttræden. Er modtagerlandet af MFA imidlertid et udviklingsland, vedtages afgørelsen på grundlag af artikel 209 i TEUF, som omhandler EU's udviklingssamarbejde. Da den foreslåede forordning fastsætter rammen for fremtidige MFA-transaktioner i kriseramte tredjelande, har den samme retsgrundlag som de enkeltstående afgørelser om landespecifik MFA, der er vedtaget efter Lissabontraktatens ikrafttræden, dvs. artikel 209 og 212 i TEUF.

Det foreslås endvidere, at Kommissionen bliver i stand til at vedtage landespecifikke MFA-afgørelser under tilsyn af et udvalg sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne. Dette sker i erkendelse af, at MFA hører til den kategori af juridisk bindende retsakter, som nødvendigvis skal gennemføres på en ensartet måde og dermed centralt, jf. artikel 291 i TEUF, især stk. 2, om Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser. Da MFA-afgørelser er udkast til gennemførelsesretsakter med betydelige budgetmæssige konsekvenser, skal førnævnte udvalg sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne handle i overensstemmelse med den undersøgelsesprocedure, der er fastlagt i komitologiforordningen⁷.

3.2. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeforordning vedrører EU's finansielle bistand til tredjelande, der er et område med delt kompetence i EU. MFA-instrumentet er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, idet det er mere effektivt, at EU forfølger målet om at genoprette den kortsigtede makroøkonomiske stabilitet i tredjelande end den enkelte medlemsstat. EU kan samle de finansielle ressourcer og på egne vegne forhandle med modtagerlandene om de nærmere bestemmelser for bistanden og de politiske betingelser.

3.3. Proportionalitetsprincippet

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Dette sikres gennem en vedvarende håndhævelse af de vigtigste principper bag MFA, som f.eks. komplementaritet i forhold til IFI-støtte og byrdedeling med andre donorer, hvilket sikrer, at EU ikke dækker en unødigt stor del af modtagerlandets finansieringsunderskud. Proportionaliteten sikres

⁶ EUT C 68 E af 18.3.2004, s. 86.

⁷ Forordning (EU) nr. 182/2011, *op.cit.*

endvidere ved, at MFA ikke overskrider godkendte budgetbevillinger og er i overensstemmelse med de flerårige finansielle overslag.

3.4. Reguleringsmiddel/reguleringsform

Den foreslåede rammeforordning indebærer ingen grundlæggende ændring af indholdet af MFA som instrument. Dens fokus er derimod en forenkling af beslutningsprocessen. For et finansielt instrument som MFA, der forvaltes centralt af Kommissionen på hele EU's vegne, er en forordning (i modsætning til et direktiv) det passende retlige instrument til at opnå dette. En rammeforordning vil bringe beslutningsproceduren for MFA på linje med de procedurer, som anvendes i forbindelse med andre instrumenter for ekstern bistand, samtidig med at den også vil give mulighed for at nå andre mål i tilknytning til MFA, som f.eks. en formalisering og ajourføring af Genval-kriterierne, der samtidig sikrer, at de opnår både Rådets og Parlamentets officielle godkendelse.

Et muligt alternativ til at nå det primære mål om at forenkle beslutningsprocessen for MFA ville have været gennemgående at anvende artikel 213 i TEUF i forbindelse med MFA. I denne artikel bemyndiges Rådet på forslag af Kommissionen til at vedtage de nødvendige afgørelser, når "situationen i et tredjeland kræver akut finansiell bistand fra Unionens side". Som det er blevet påpeget af Rådets og Kommissionens juridiske tjenester, er det ikke hensigtsmæssigt at anvende en hasteprocedure som det regulære retsgrundlag for alle eller størsteparten af de transaktioner, som gennemføres i forbindelse med et specifikt instrument, som f.eks. MFA.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget til rammeforordning medfører ikke i sig selv nogen ændring af den nuværende praksis med hensyn til antallet af MFA-transaktioner eller de enkelte bistandsbeløb. Som det er tilfældet med alle andre instrumenter i kriseberedskabet, bestemmes transaktionernes antal og omfang af de økonomiske og finansielle krisers hyppighed og alvor. MFA vil under ingen omstændigheder afvige fra de nuværende finansielle overslag for perioden 2007-13 samt budgetbevillingerne heri.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om generelle bestemmelser for makrofinansiel bistand til tredjelande

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 209 og 212,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkastet til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Europæiske Union er en af de største donorer af økonomisk, finansiel og teknisk bistand til tredjelande. EU's makrofinansielle bistand (i det følgende benævnt "makrofinansiel bistand") har vist sig at være et effektivt instrument til økonomisk stabilisering og en drivende kraft for strukturreformer i modtagerlandene. I overensstemmelse med den overordnede politik over for kandidatlande, potentielle kandidatlande og nabolande bør EU være i stand til at yde makrofinansiel bistand til disse lande med sigte på at opbygge et område med fælles stabilitet, sikkerhed og velstand.
- (2) I øjeblikket er den makrofinansielle bistand til tredjelande baseret på Europa-Parlamentets og Rådets landespecifikke ad hoc-afgørelser. Dette nedsætter bistandens effektivitet, idet der går unødigt lang tid mellem anmodningen om makrofinansiel bistand og dens faktiske gennemførelse.
- (3) Rammer for den makrofinansielle bistand til tredjelande, som EU har stærke politiske, økonomiske og handelsmæssige bånd til, skal gøre bistanden mere effektiv. Det bør især blive muligt at yde makrofinansiel bistand til tredjelande for at tilskynde dem til at træffe økonomisk-politiske foranstaltninger, der kan løse en betalingsbalancekrise.
- (4) Europa-Parlamentet stillede i sin beslutning om gennemførelse af den makrofinansielle bistand til tredjelande af 3. juni 2003¹ krav om en rammeforordning om makrofinansiel bistand for at fremskynde beslutningsprocessen og give dette finansielle instrument et formelt og gennemsigtigt grundlag.

¹ EUT C 68 E af 18.3.2004, s. 86.

- (5) Vedtagelsen af en generel forordning om makrofinansiel bistand baseret på artikel 209 og 212 berører ikke bestemmelserne i traktatens artikel 213 om akut finansiel bistand til tredjelande og Rådets dermed forbundne beføjelser.
- (6) I 2006 gennemgik og forenkledede EU rammen for bistand til tredjelande med henblik på at gøre den mere effektiv. Det vedtog rammeforordninger for alle de vigtigste eksterne finansielle instrumenter, som gav Kommissionen gennemførelsesbeføjelser. Det eneste af disse instrumenter, der på nuværende tidspunkt ikke er omfattet af en rammeforordning, er den makrofinansielle bistand.
- (7) Rådet fastsatte i sine konklusioner af 8. oktober 2022 en række kriterier (de såkaldte Genval-kriterier) som en vejledning for EU's makrofinansielle bistandstransaktioner². Det er hensigtsmæssigt at formalisere disse kriterier i en retsakt vedtaget af både Parlamentet og Rådet, samtidig med at de bliver ajourført og præciseret.
- (8) Der bør på forhånd fastsættes passende procedurer og instrumenter, som giver EU mulighed for at sikre, at makrofinansiel bistand kan iværksættes med kort varsel, særlig når omstændighederne kræver øjeblikkelig handling. Det vil også gøre de kriterier, som anvendes til at gennemføre den makrofinansielle bistand, klarere og mere gennemsigtige.
- (9) Kommissionen bør sikre, at den makrofinansielle bistand er i overensstemmelse med de vigtigste principper, mål og foranstaltninger truffet som led i de forskellige eksterne foranstaltninger og andre relevante EU-politikker.
- (10) Den makrofinansielle bistand skal understøtte modtagerlandenes tilslutning til fælles værdier med EU, herunder demokrati, retsstat, god regeringsførelse, respekt for menneskerettighederne, bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom, samt til principperne om åben, regelbaseret og fair handel.
- (11) De specifikke målsætninger for de enkelte makrofinansielle bistandstransaktioner skal styrke effektiviteten, gennemsigtigheden og ansvarligheden af de offentlige finansforvaltningssystemer i modtagerlandene. Kommissionen bør regelmæssigt føre kontrol med, at disse mål opfyldes.
- (12) Da målet med denne forordning, nemlig at bidrage til makroøkonomisk stabilisering i partnerlande uden for EU, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, men bedre kan opfyldes på EU-plan på grund af handlingens omfang, kan EU træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre end det, der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (13) Makrofinansiel bistand bør være et supplement til støtten fra Den Internationale Valutafond og andre multilaterale finansielle institutioner, og der bør være en retfærdig byrdedeling med andre donorer. Den makrofinansielle bistand bør sikre, at EU's engagement skaber merværdi.
- (14) For at sikre en effektiv beskyttelse af EU's finansielle interesser i forbindelse med den makrofinansielle bistand er det nødvendigt at sikre hensigtsmæssige foranstaltninger i

² Økofin-Rådets konklusioner – "Gennemgang af EU's makrofinansielle bistand og EF's långivnings- og garantikapacitet til fordel for eksterne foranstaltninger", 8. oktober 2002.

modtagerlandene til at forebygge og bekæmpe svig, korruption og andre uregelmæssigheder i forbindelse med denne bistand samt Kommissionens kontrol og Revisionsrettens revision.

- (15) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning for så vidt angår vedtagelsen og forvaltningen af makrofinansielle bistandstransaktioner i modtagerlandene, bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser³.
- (16) Undersøgelsesproceduren bør anvendes til at vedtage gennemførelsesbestemmelser om beløb, form, varighed og generelle betingelser for de enkelte makrofinansielle bistandstransaktioner, da sådanne bestemmelser har store budgetmæssige konsekvenser.
- (17) Rådgivningsproceduren bør anvendes til vedtagelse af aftalememorandummet med de økonomisk-politiske foranstaltninger i tilknytning til EU's makrofinansielle bistand, idet det hverken er en generel gennemførelsesakt eller en retsakt med budgetmæssige virkninger eller konsekvenser for tredjelande ud over dem, der allerede skal afholdes i henhold til afgørelsen om bistanden -

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Bistandens formål og omfang

- 1. Ved denne forordning fastsættes de generelle bestemmelser om ydelse af makrofinansiell bistand til berettigede tredjelande og områder, jf. artikel 2.
- 2. Makrofinansiell bistand er et ekstraordinært finansielt instrument til ubunden og uspecificeret betalingsbalancestøtte til berettigede tredjelande og områder. Dens sigte er at genoprette en holdbar ekstern finansieringssituation i lande, der har problemer med at opnå ekstern finansiering. Den understøtter gennemførelsen af stærke tilpasnings- og strukturreformforanstaltninger til at afhjælpe betalingsbalanceproblemer.
- 3. Makrofinansiell bistand kan ydes på betingelse af, at der eksisterer et væsentligt, resterende behov for ekstern finansiering, der er identificeret i fællesskab med de multilaterale finansielle institutioner, og som overstiger de midler, som er stillet til rådighed af Den Internationale Valutafond (IMF) og andre multilaterale institutioner, på trods af at der er gennemført omfattende økonomiske stabiliserings- og reformprogrammer.
- 4. Makrofinansiell bistand er af midlertidig karakter og skal ophøre, så snart modtagerlandets eksterne finansielle situation igen er blevet holdbar.

³ EUT L 55 af 28.11.2011, s. 13.

Artikel 2

Bistandsberettigede lande

Tredjelande og områder, der er berettigede til makrofinansiel bistand:

5. a) Kandidatlande og potentielle kandidatlande, jf. punkt 1 i bilag I til denne forordning.
6. b) Lande og områder, der er omfattet af EU's naboskabspolitik, jf. punkt 2 i bilag I til denne forordning.
7. c) Øvrige tredjelande i behørigt begrundede undtagelsestilfælde. Disse lande skal befinde sig politisk, økonomisk og geografisk tæt på Den Europæiske Union.

Artikel 3

Bistandens form

1. Makrofinansiel bistand ydes i form af et lån eller gavebistand eller en kombination af begge. Når Kommissionen fastsætter, hvilken form bistanden skal have, skal der tages højde for modtagerlandets økonomiske udviklingsniveau målt i gennemsnitsindkomst pr. indbygger og andelen af fattige samt landets tilbagebetalingsevne, idet der tages udgangspunkt i en gældsberedygtighedsanalyse.
2. Når den makrofinansielle bistand ydes som et lån, har Kommissionen bemyndigelse til på EU's vegne at låne de nødvendige midler på kapitalmarkederne eller fra finansielle institutioner og genudlåne dem til modtagerlandet.
3. Lånoptagelses- og långivningstransaktionerne skal udføres i euro og have samme valørdato og må hverken indebære nogen ændring af forfaldsdatoen eller valutakurs- eller renterisici for EU.
4. Modtagerlandet bærer alle de omkostninger, som EU afholder i forbindelse med de låntagnings- og långivningstransaktioner, der er omfattet af denne afgørelse.
5. På anmodning af modtagerlandet kan Kommissionen, hvis omstændighederne tillader en forbedring af rentesatsen på lånet, helt eller delvis refinansiere sin oprindelige lånoptagelse eller omlægge de hertil knyttede finansielle betingelser. En sådan refinansiering eller omlægning gennemføres på de betingelser, der er fastsat i stk. 4, og må ikke resultere i en forlængelse af den gennemsnitlige løbetid for den pågældende låntagning eller i en forhøjelse af restgælden på datoen for refinansieringen eller ændringen.

Artikel 4

Finansielle bestemmelser

1. Makrofinansiel bistand, der ydes som gavebistand i henhold til denne forordning, skal være forenelig med budgetbevillingerne i det flerårige finansielle overslag.

2. For så vidt angår den makrofinansielle bistand, der ydes som lån i henhold til denne forordning, skal Garantifonden i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 480/2009 af 25. maj 2009 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande⁴ tilføres de relevante beløb.
3. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af den finansielle ramme. De tilsvarende referencebeløb for perioden 2011 til 2014 er angivet i bilag II.

Artikel 5

Bistandsbeløbet

1. Bistandsbeløbet baseres på modtagerlandets resterende behov for ekstern finansiering. Kommissionen afgør i samarbejde med de internationale finansielle institutioner, om dette behov eksisterer på baggrund af en omfattende og veldokumenteret kvantitativ vurdering. Kommissionen gør bl.a. brug af IMF's seneste betalingsbalancefremskrivninger for det pågældende land og tager højde for forventede finansielle bidrag fra multilaterale donorer.
2. Ved fastsættelsen af den makrofinansielle bistand tages der endvidere hensyn til, at det er nødvendigt at sikre en retfærdig byrdedeling med andre donorer.
3. Hvis der sker et voldsomt fald i modtagerlandets finansieringsbehov i løbet af den periode, hvor den makrofinansielle bistand udbetales, kan Kommissionen, som handler i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2, beslutte at reducere de midler, der er stillet til rådighed som led i bistanden, suspendere eller annullere bistanden.

Artikel 6

Konditionalitet

1. Det er en betingelse for at yde makrofinansiell bistand, at modtagerlandet respekterer effektive, demokratiske mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem og retsstaten, samt respekterer menneskerettighederne.
2. Makrofinansiell bistand er betinget af, at der eksisterer et IMF-støttet program, som medfører anvendelse af IMF-midler.
3. Udbetalingen af bistanden er betinget af, at et IMF-program har opnået tilfredsstillende resultater. Den er desuden betinget af, at der inden for en bestemt tidsfrist gennemføres en række klart definerede økonomisk-politiske foranstaltninger med fokus på strukturreformer, som aftales mellem Kommissionen og modtagerlandet og nedfældes i et aftalememorandum.
4. For at beskytte EU's finansielle interesser og styrke modtagerlandenes forvaltningspraksis bør aftalememorandummet indeholde foranstaltninger til at

⁴ EUT L 145 af 10.6.2009, s. 10.

styrke de offentlige finansforvaltningssystemers effektivitet, gennemsigtighed ansvarlighed.

5. Fremskridt med hensyn til gensidig markedsåbning, udvikling af regelbaseret og fair handel samt andre prioriteringer i sammenhæng med EU's eksterne politik bør også tages i betragtning ved udarbejdelsen af de politiske foranstaltninger.
6. De politiske foranstaltninger skal være i overensstemmelse med eksisterende partnerskabsaftaler, samarbejdsaftaler eller associeringsaftaler, der er indgået mellem EU og modtagerlandet, og med de makroøkonomiske tilpasnings- og strukturreformforanstaltninger, der er gennemført af modtagerlandet med støtte fra IMF.

Artikel 7

Procedure

1. Ønsker et land makrofinansiel bistand, skal det fremsende en skriftlig anmodning til Kommissionen.
2. Såfremt betingelserne i artikel 1, 2, 4 og 6 er opfyldt, yder Kommissionen, som handler i overensstemmelse med artikel 14, stk. 2., makrofinansiel bistand.
3. Afgørelsen om at yde et lån skal angive beløbet, den maksimale gennemsnitlige løbetid og det maksimale antal rater af den makrofinansielle bistand. Afgørelsen om at yde gavebistand skal angive beløbet og det maksimale antal rater. I begge tilfælde defineres rådighedsperioden for den makrofinansielle bistand. Den bør normalt ikke overskride tre år.
4. Efter at afgørelsen om at yde makrofinansiel bistand er vedtaget, aftaler Kommissionen, som handler i overensstemmelse med artikel 14, stk. 3, de politiske foranstaltninger, jf. artikel 6, stk. 3, 4, 5 og 6, med modtagerlandet.
5. Efter at afgørelsen om at yde makrofinansiel bistand er vedtaget, aftaler Kommissionen de detaljerede finansielle betingelser for bistanden med modtagerlandet. Disse skal nedfældes i en gavebistandsaftale eller en låneaftale.
6. Kommissionen orienterer Europa-Parlamentet og Rådet om udviklingen i den landespecifikke bistand og forsyner dem med den relevante dokumentation.

Artikel 8

Gennemførelse og økonomisk forvaltning

1. Kommissionen gennemfører bistanden i henhold til denne forordning i overensstemmelse med forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002⁵ og gennemførelsesbestemmelserne hertil⁶.

⁵ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25.6.2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1).

2. Gennemførelsen af makrofinansiel bistand er under direkte central forvaltning.
3. Budgetforpligtelser indgås på grundlag af afgørelser, som Kommissionen vedtager i medfør af denne artikel. Budgetforpligtelser for bistand, der ydes over flere regnskabsår, kan opdeles i årlige rater.

Artikel 9

Udbetaling af bistanden

1. Makrofinansiel bistand udbetales til modtagerlandets centralbank.
2. Bistanden udbetales i successive årlige rater, såfremt betingelserne i artikel 6, stk. 2 og 3, er opfyldt.
3. Kommissionen kontrollerer jævnligt, at betingelserne i artikel 6, stk. 2 og 3, fortsat er opfyldt.
4. Hvis betingelserne i artikel 6, stk. 2 og 3, ikke er opfyldt, kan Kommissionen midlertidigt suspendere, reducere eller annullere udbetalingen af bistanden.

Artikel 10

Støtteforanstaltninger

1. Inden for de grænser, der er nævnt i artikel 4, stk. 1, kan EU's budgetmidler anvendes til at dække udgifter i forbindelse med forberedelse, opfølgning, tilsyn, revision og evaluering af makrofinansielle bistandstransaktioner, som er nødvendige for gennemførelsen af denne forordning og realiseringen af dens mål.
2. De aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, gennemføres ved hjælp af konsulentkontrakter.
3. Overstiger den enkelte konsulentkontrakt en værdi af 250 000 EUR, skal den underskrives af Kommissionen i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i artikel 14, stk. 2.

Artikel 11

Beskyttelse af EU's finansielle interesser

1. Modtagerlandene skal regelmæssigt kontrollere, at midler modtaget fra EU's budget er blevet anvendt efter hensigten, træffe passende foranstaltninger til at forebygge uregelmæssigheder og svig og i givet fald tage retslige skridt til at opnå tilbagebetaling af eventuelle misbrugte midler, der er udbetalt i henhold til denne forordning.

⁶ Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1).

2. Aftaler, som indgås i medfør af denne forordning, skal indeholde bestemmelser, som sikrer, at EU's finansielle interesser beskyttes, især hvad angår svig, korruption og andre uregelmæssigheder, jf. forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95⁷, forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96⁸ og forordning (EF) nr. 1073/1999⁹.
3. Det skal udtrykkeligt fremgå af det aftalememorandum, der henvises til i artikel 6, stk. 3, at Kommissionen og Revisionsretten har beføjelse til at foretage revision, herunder dokumentrevision og inspektion på stedet, som f.eks. operationelle vurderinger. Det skal også udtrykkeligt fremgå af memorandummet, at Kommissionen eller dens repræsentanter kan foretage kontrol og inspektion på stedet i overensstemmelse med Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96.
4. I forbindelse med gennemførelsen af den makrofinansielle bistand overvåger Kommissionen ved hjælp af operationelle vurderinger, om modtagerlandet råder over fornuftige finansielle arrangementer, administrative procedurer samt interne og eksterne kontrolmekanismer, der er relevante for denne bistand.
5. Hvis det konstateres, at et modtagerland i forbindelse med forvaltningen af bistand ydet i medfør af denne forordning på nogen måde har været involveret i svig eller korruption eller andre illegale aktiviteter, som skader EU's økonomiske interesser, har Kommissionen ret til fuld tilbagebetaling af gavebistanden og/eller tidlig tilbagebetaling af lånet.

Artikel 12

Evaluering

1. Kommissionen evaluerer regelmæssigt resultaterne og effektiviteten af den makrofinansielle bistand for at efterprøve, om målene er nået, og for at kunne rette henstillinger om en forbedring af fremtidige operationer.
2. Kommissionen sender rapporter om den efterfølgende evaluering til Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvor høj grad de nyligt afsluttede makrofinansielle bistandstransaktioner har bidraget til bistandens målsætning.

Artikel 13

Årsrapport

1. Kommissionen undersøger de fremskridt, der sker i gennemførelsen af de foranstaltninger, der er truffet i medfør af denne forordning, og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en årlig rapport om gennemførelsen af den makrofinansielle bistand.

⁷ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

⁸ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 af 25. maj 1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) (EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1).

2. I årsrapporten vurderes modtagerlandenes økonomiske situation og udsigter samt de fremskridt, der er sket i gennemførelsen af de politiske foranstaltninger, jf. artikel 6, stk. 3.

Artikel 14

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

Artikel 15

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* og udløber den 31. december 2013.

Udfærdiget i Bruxelles

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG I

LANDE OG OMRÅDER, SOM ER BERETTIGEDE TIL BISTAND I HENHOLD TIL ARTIKEL 2, LITRA a) og b)

1. Kandidatlande og potentielle kandidatlande

Albanien

Bosnien-Hercegovina

Kroatien

Island

Kosovo (under FN's Sikkerhedsråds resolution 1244/99)

Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien

Montenegro

Serbien

Tyrkiet

2. Lande og områder, der er omfattet af EU's naboskabspolitik

Algeriet

Armenien

Aserbajdsjan

Belarus

Egypten

Georgien

Israel

Jordan

Libanon

Libyen

Moldova

Marokko

De besatte palæstinensiske områder

Syrien

Tunesien

Ukraine

BILAG II

REFERENCEBELØB, JF. ARTIKEL 4, STK. 3

Budgetpost	Referencebeløb (i 1 000 EUR)		
	2011 ¹	2012	2013
Forpligtelser under makroøkonomisk bistand (budgetpost 01 03 02)	104 869	104 900	137 436

¹ Bevillinger opført på 2011-budgettet.

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

1.1. Forslagets/initiativets betegnelse

Europa-Parlamentets og Rådets forordning om generelle bestemmelser for makrofinansiel bistand til tredjelande

1.2. Berørt(e) politikområde(r) inden for ABM/ABB-strukturen¹

Politikområde: Afsnit 01 – Økonomiske og finansielle anliggender

Aktivitet: 03 – Internationale økonomiske og finansielle anliggender

1.3. Forslagets/initiativets art

☐ Forslaget/initiativet drejer sig om en **ny foranstaltning**

☐ Forslaget/initiativet drejer sig om en **ny foranstaltning som opfølgning på et pilotprojekt/en forberedende foranstaltning²**

☒ Forslaget/initiativet drejer sig om **forlængelse af en eksisterende foranstaltning**

☐ Forslaget/initiativet drejer sig om **omlægning af en foranstaltning til en ny foranstaltning**

1.4. Mål

1.4.1. Kommissionens flerårige strategiske mål, som forslaget/initiativet vedrører:

"At fremme velfærdet uden for EU"

Det vigtigste aktivitetsområde vedrørende DG ECFIN er at udvikle, overvåge og gennemføre makrofinansiel bistand til tredjelande i samarbejde med de relevante internationale finansielle institutioner.

1.4.2. Specifikke mål og berørte ABM/ABB-aktiviteter

Specifikt mål nr. 3: "Tilvejebringelse af makrofinansiel bistand til tredjelande med henblik på at løse deres betalingsbalancekriser og genskabe holdbarheden i gælden over for udlandet"

Berørte ABM/ABB-aktiviteter: Internationale økonomiske og finansielle relationer. Global styring.

¹ ABM: Activity Based Management (aktivitetsbaseret ledelse) – ABB: Activity-Based Budgeting (aktivitetsbaseret budgetlægning).

² Jf. artikel 49, stk. 6, litra a) og b), i finansforordningen.

1.4.3. Forventede resultater og virkninger

Hovedmålet med den foreslåede rammeforordning er at gøre instrumentet for makrofinansiel bistand (MFA) mere effektivt ved at forenkle beslutningsprocessen.

Den globale finanskrisen viste, at forudsætningen for effektivt at tackle makroøkonomiske og finansielle nødsituationer er et kriseinstrument, som hurtigt og effektivt kan tages i anvendelse. Dette kræver en beslutningsproces uden langvarige procedurer. Forordningsforslaget fremskynder beslutningsprocessen for den enkelte makrofinansielle bistandstransaktion (MFA-transaktion), således at instrumentet bedre kan bistå modtagerlandet med at modstå et kortsigtet eksternt finansielt pres, samtidig med at det får støtte til at vedtage foranstaltninger til at genetablere en holdbar betalingsbalancestilling.

I henhold til forordningsforslaget bliver Kommissionen i stand til, i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren, at vedtage landespecifikke MFA-afgørelser, under tilsyn af et udvalg sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne og med Kommissionen som formand. Dette vil muliggøre en hurtigere beslutningsproces end den "sag til sag-procedure", der er fulgt i forbindelse med tidligere afgørelser.

Selv om rammeforordningen er et nyt retsinstrument, ændrer den ikke indholdet af MFA.

1.4.4. Virknings- og resultatindikatorer

Gennemførelsen af MFA-transaktioner, der vedtages i medfør af forordningsforslaget, overvåges på grundlag af systemet til regelmæssig rapportering af indikatorer, der aftales i MFA-transaktionerne, overensstemmelseserklæringer, der indgives af modtagerens myndigheder inden udbetaling, samt IMF-dokumenter.

Som det er tilfældet i dag, bliver den enkelte MFA-transaktion genstand for en forhåndsevaluering og en efterfølgende evaluering, som udføres af Kommissionen eller dens bemyndigede repræsentanter inden for to år efter transaktionens udløb. Forordningsforslaget indeholder forslag om en årlig rapport til Rådet og Europa-Parlamentet med en vurdering af MFA-transaktionernes gennemførelse.

1.5. Forslagets/initiativets begrundelse

1.5.1. Behov, der skal dækkes på kort eller lang sigt

Der er ikke identificeret særlige krav til vedtagelsen af forslaget.

En række betingelser skal være opfyldt af modtagerlandet på forhånd, for at det er berettiget til at modtage MFA. De er fastsat i rammeforordningen.

1.5.2. Merværdien ved en indsats fra EU's side

Den finansielle bistand, som ydes inden for rammerne af MFA-transaktionerne og de politiske foranstaltninger, der er knyttet til dem, tager sigte på at støtte EU's dagsorden over for modtagerlandene, navnlig ved at fremme makroøkonomisk og politisk stabilitet i EU's nabolande. De politiske foranstaltninger i tilknytning til MFA dækker udvalgte bestemmelser, som i påkommende tilfælde vedrører tiltrædelsesrelaterede aftaler, stabiliserings- og associeringsaftaler, partnerskabs- og

samarbejdsaftaler samt handlingsplaner under den europæiske naboskabspolitik eller tilsvarende dokumenter. De dækker også andre betingelser, som har til formål at skabe en holdbar betalingsbalance- og budgetsituation, øge den potentielle vækst, fremme integration og lovgivningsmæssig konvergens med EU og styrke forvaltningen af de offentlige finanser.

MFA-transaktioner giver EU som helhed mulighed for at samle de finansielle ressourcer og på egne vegne forhandle med modtagerlandene om de nærmere bestemmelser for bistanden og de politiske betingelser.

EU's MFA bidrager som et supplement til de ressourcer, der er stillet til rådighed af de internationale finansieringsinstitutioner og andre donorer, til den samlede effektivitet af den finansielle støtte, som er vedtaget af det internationale donorsamfund.

1.5.3. Erfaringer fra lignende foranstaltninger

Ud over de landespecifikke evalueringer blev der i 2009 gennemført en metaevaluering af MFA-transaktioner, som gennemgik evalueringerne af 7 enkelttransaktioner, der var gennemført mellem 2004 og 2008. Et af metaevalueringens resultater var den langsommelige beslutningsproces i forbindelse med MFA, der beskrives som en alvorlig mangel ved instrumentet, især sammenlignet med IFI-interventioner.

Ifølge metaevalueringen havde MFA-transaktioner dog generelt en positiv effekt på gennemførelsen af strukturreformer i modtagerlandene og især på reformer af de offentlige finanser og den finansielle sektor.

1.5.4. Sammenhæng med andre relevante instrumenter og eventuel synergivirkning

Som nævnt er MFA-transaktioner et supplement til og koordineres nøje med IFI-interventioner, herunder især IMF.

MFA og andre af EU's instrumenter for ekstern bistand er gensidigt forstærkende. MFA kan ved at bidrage til at sikre en passende overordnet ramme for makroøkonomisk stabilitet og strukturreformer øge effektiviteten af de programmer, som støttes af EU's øvrige instrumenter for finansiell bistand til tredjelande, herunder instrumentet for førtiltrædelsesbistand og det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument. Omvendt understøttes nogle af de politiske foranstaltninger, som indgår i MFA-transaktionernes aftalememorandum, ofte af teknisk bistand fra EU's sædvanlige samarbejdsinstrumenter og af sektorspecifikke aktioner under direkte budgetstøtteforanstaltninger. Endelig supplerer de forvaltningen af de offentlige finanser og andre mål for længerefristede direkte budgetstøttetransaktioner.

1.6. Varighed og finansielle virkninger

X Forslag/initiativ af **begrænset varighed**

- ☐ Forslag/initiativ gældende fra [DD/MM]ÅÅÅÅ til [DD/MM]ÅÅÅÅ
- X Finansielle virkninger fra 2011 til 2013

☐ Forslag/initiativ af **ubegrænset varighed**

- Iværksættelse med en indkøringsperiode fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ
- derefter gennemførelse i fuldt omfang.

1.7. **På tænkt(e) forvaltningsmetode(r)³**

X **Direkte central forvaltning** ved Kommissionen

☐ **Indirekte central forvaltning** ved uddelegering af gennemførelsesopgaver til:

- ☐ gennemførelsesorganer
- ☐ organer oprettet af Fællesskaberne⁴
- ☐ nationale offentligretlige organer/organer med offentlige tjenesteydelsesopgaver
- ☐ personer, som har fået pålagt at gennemføre specifikke aktioner i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union, og som er identificeret i den relevante basisretsakt, jf. artikel 49 i finansforordningen

☐ **Delt forvaltning** sammen med medlemsstaterne

☐ **Decentral forvaltning** sammen med tredjelande

☐ **Fælles forvaltning** sammen med internationale organisationer (**angives nærmere**)

Hvis der angives flere forvaltningsmetoder, gives der en nærmere forklaring i afsnittet "Bemærkninger".

Bemærkninger:

I forbindelse med overvågningen af bistanden indgås et aktivt samarbejde med EU-delegationerne.

2. **FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER**

2.1. **Bestemmelser om kontrol og rapportering**

Se afsnit 1.4.4 ovenfor.

2.2. **Forvaltnings- og kontrolsystem**

2.2.1. *Konstaterede risici*

MFA-transaktioner er både forbundet med risici for de overførte midler og politiske risici.

³ Forklaringer vedrørende forvaltningsmetoder og henvisninger til finansforordningen findes på webstedet BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

⁴ Organer omhandlet i finansforordningens artikel 185.

Der er risiko for, at MFA kan anvendes på svigagtig vis. Denne risiko vedrører faktorer, som f.eks. centralbankens uafhængighed, kvaliteten af forvaltningssystemerne og de administrative procedurer, kontrol- og tilsynsfunktionerne i de finansielle kredsløb, it-systemernes sikkerhed og tilstrækkeligheden af de interne og eksterne revisionsmuligheder i modtagerlandet.

For så vidt angår de politiske risici, er MFA baseret på antagelsen om, at regeringen i modtagerlandet fortsat vil være bundet til det tilpasnings- og reformprogram, der er aftalt med IMF. Der er en risiko for, at modtagerlandenes regeringer ikke opfylder betingelserne i IMF-programmet, idet målsætningerne kan vise sig at være vanskeligere at nå end antaget, og fordi de politiske vilkår kan ændre sig.

Endelig er der en begrænset risiko for manglende tilbagebetaling af MFA, hvis bistanden gives i form af et lån. Det makroøkonomiske tilpasnings- og reformprogram, der understøttes af MFA-transaktionen og det dertil knyttede finansielle arrangement med IMF, bidrager til at mindske denne risiko, i det omfang det bidrager til at genskabe betalingsbalancens og budgettets holdbarhed. Hertil kommer, at tilførsler til Garantifonden for EU's eksterne långivning i overensstemmelse reglerne for garantifondmekanismen skal afhjælpe eventuelle negative virkninger af en manglende tilbagebetaling af lånet.

2.2.2. Påtænkt(e) kontrolmetode(r)

Se afsnit 2.3 nedenfor.

2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

Kommissionens tjenestegrene har et program med operationelle vurderinger af de finansielle kredsløb og administrative procedurer i alle tredjelande, der modtager MFA fra EU i overensstemmelse med kravene i finansforordningen vedrørende EU's almindelige budget. Der tages også hensyn til konklusioner i de relevante rapporter fra IMF og Verdensbanken.

Kommissionens tjenestegrene fortsætter med støtte fra de bemyndigede eksterne eksperter med at udarbejde operationelle vurderinger i modtagerlandenes finansministerier og centralbanker. Disse rapporter dækker områder som ledelsesstruktur og organisation, ressourcestyring og -kontrol, it-sikkerhed, intern og ekstern revisionskapacitet samt centralbankens uafhængighed.

Forordningsforslaget indeholder specifikke bestemmelser om forebyggelse af svig. Den enkelte MFA-transaktion vil blive verificeret, kontrolleret og revideret på Kommissionens ansvar af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret. De enkelte MFA-transaktioners aftalememorandum skal ligeledes indeholde bestemmelser om forebyggelse af svig.

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftspost(er) i budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme

- Eksisterende udgiftsposter i budgettet

I samme rækkefølge som udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme og budgetposterne.

01 03 02 – Makroøkonomisk bistand

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgiftens art	Bidrag			
		OB/IOB ⁽⁵⁾	fra EFTA-lande ⁶	fra kandidatlande ⁷	fra tredje-lande	i.h.t. artikel 18, stk. 1, litra aa), i finansforordningen
4	01 03 02 01 Makroøkonomisk bistand	OB	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

01 04 01 14 – Tilførsler til Garantifonden

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgiftens art	Bidrag			
		OB/IOB	fra EFTA-lande	fra kandidatlande	fra tredje-lande	i.h.t. artikel 18, stk. 1, litra a), i finansforordningen
4	01 04 01 14 Tilførsler til Garantifonden	OB	NEJ	NEJ	NEJ	NEJ

Garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande skal tilføres midler i overensstemmelse med forordningen om oprettelse af fonden som ændret. I overensstemmelse med denne forordning er tilførslen fra långivningen baseret på det udestående beløb ved udgangen af et år. Garantifonden stiller garanti for tre typer af EU-långivning til eksterne foranstaltninger: EIB inden for rammerne af bankens eksterne mandat, Euratom og MFA.

For så vist angår MFA-transaktioner, er Garantifonden tilknyttet budgetpost 01 04 01 04 - Den Europæiske Unions sikkerhedsstillelse for lån, som EU eller Fællesskabet har optaget med henblik på makrofinansiel bistand til tredjelande. Budgetposten ("p.m.") på denne linje afspejler budgetgarantien for hvert enkelt MFA-lån. Den vil

⁵ OB = opdelte bevillinger / IOB = ikke-opdelte bevillinger.

⁶ EFTA: Den Europæiske Frihandelssammenslutning.

⁷ Kandidatlande og, efter omstændighederne, potentielle kandidatlande på Vestbalkan.

kun blive aktiveret, såfremt der rent faktisk gøres brug af garantien. I lyset af den hidtidige gennemførelse forventes det ikke, at der vil blive gjort brug af garantien.

Nye budgetposter, som der er søgt om: Nej.

3.2. Anslåede virkninger for udgifterne

3.2.1. Sammenfatning af de anslåede virkninger for udgifterne

i mio. EUR (tre decimaler)

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme:	4	01 03 02 – Makroøkonomisk bistand 01 04 01 14 Tilførsler til Garantifonden
---	----------	---

mio. EUR

GD: ECFIN			2011 ⁸	2012	2013
• Aktionsbevillinger (gavebistand)					
Budgetpostens nummer: 01 03 02	Forpligtelser	(1)	104 869	104 900	137 436
	Betalinger	(2)	88 700	88 500	116 000
• Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for særprogrammer ⁹ : operationelle vurderinger og efterfølgende evalueringer					
Budgetpostens nummer: 01 03 02	Forpligtelser	(3)	0 700	0 600	0 600
	Betalinger	(4)	0 600	0 600	0 700
• Aktionsbevillinger (lån)					
Budgetpostens nummer: 01 04 01 14	Forpligtelser ¹⁰	(3)	138 880	260 170	200 000
	Betalinger ¹¹	(4)			58 320

Tilførselsbeløbet beregnes ved begyndelsen af år "n" som differencen mellem målbeløbet og fondens nettoaktiver ved udgangen af år "n-1". Dette tilførselsbeløb opføres i år "n" i budgetudkastet for år "n+1" og indbetales i én transaktion ved begyndelsen af år "n+1" fra budgetposten "Tilførsler til Garantifonden" (01 04 01 14). Det betyder, at 9 % af det reelt udbetalte beløb vil blive taget med i betragtning i målbeløbet ved udgangen af år "n-1" med henblik på beregningen af tilførselsbeløbet til fonden.

Bevillinger I ALT	Forpligtelser	=4+6	243 749	365 070	337 436
--------------------------	---------------	------	---------	---------	---------

⁸ 2011 er det år, hvor gennemførelsen af forordningen forventes at begynde. Fra og med 2014 bør beløbene være i overensstemmelse med det nye flerårige finansielle overslag, der indledes dette år.

⁹ Teknisk og/eller administrativ bistand og udgifter til støtte for gennemførelsen af MFA-transaktioner.

¹⁰ Bevillinger til alle typer af EU-lån: EIB, Euratom og MFA.

¹¹ Skøn over betalingsbevillinger for MFA-lån foretaget udelukkende på baggrund af en indbetaling af 9 % af deres udestående beløb i året efter udbetalingen finder sted.

under UDGIFTSOMRÅDE 4 i den flerårige finansielle ramme	Betalinger	=5+6	88 700	88 500	174 320
---	------------	------	--------	--------	---------

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme:	5	"Administration"
---	----------	------------------

EUR

		2011 ¹²	2012	2013	I ALT
GD: ECFIN					
• Menneskelige ressourcer		762 000	762 000	762 000	2 286 000
• Andre administrationsudgifter: 01 01 02 11 01 – Udgifter til tjenesterejser og repræsentation		160 000	133 000	200 000	493 000
I ALT GD ECFIN	Bevillinger	922 000	895 000	962 000	2 779 000

Bevillinger I ALT under UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme	(Forpligtelser i alt = betalinger i alt)	922 000	895 000	962 000	2 779 000
---	---	----------------	----------------	----------------	------------------

3.2.2. Anslåede virkninger for administrationsbevillingerne

3.2.2.1. Resumé

- ☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger.
- X Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger¹³.

Administrationsbevillingerne vil blive dækket ved hjælp af de bevillinger, som GD'et allerede har afsat til forvaltningen af aktionen, og/eller ved omfordeling, hvortil kommer de eventuelle yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige GD i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

3.2.2.2. Anslået behov for menneskelige ressourcer

- ☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af menneskelige ressourcer.
- X Forslaget/initiativet medfører anvendelse af menneskelige ressourcer som anført herunder:

¹² 2011 er det år, hvor gennemførelsen af forordningen forventes at begynde. Fra og med 2014 bør beløbene være i overensstemmelse med det nye flerårige finansielle overslag, der indledes dette år.

¹³ Det nuværende personale, der beskæftiger sig med MFA-transaktioner i GD ECFIN.

Overslag angives i hele tal (eller med højst en decimal)

	2011 ¹⁴	2012	2013
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)			
Økonomiske og finansielle anliggender 01 01 01 (i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer)	6,0	6,0	6,0
XX 01 01 02 (i delegationer)	-	-	-
XX 01 05 01 (indirekte forskning)	-	-	-
10 01 05 01 (direkte forskning)	-	-	-
Eksternt personale (i fuldtidsækvivalenter)¹⁵			
XX 01 02 01 (KA, V, UED under den samlede bevillingsramme)	-	-	-
XX 01 02 02 (KA, V, UED, LA og UNE i delegationerne)			
XX 01 04 yy	- i hovedsædet		
	- i delegationerne		
XX 01 05 02 (KA, V, UNE – indirekte forskning)			
10 01 05 02 (KA, V, UNE – direkte forskning)			
Andre budgetposter (skal angives)			
I ALT	6,0	6,0	6,0

Personalebehovet vil blive dækket ved hjælp af det personale, som GD'et allerede har afsat til forvaltningen af MFA-transaktioner, og/eller interne rokader i GD'et, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige GD i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger. Omkostningerne til det nødvendige personale på de geografiske kontorer til at formulere og overvåge MFA anslås på grundlag af 50 % af de årlige udgifter til en tjenestemand i lønklasse AD5-AD12 for hver MFA-transaktion. Der planlægges på baggrund af erfaringerne fra de seneste 5 år med 8 MFA-transaktioner om året i gennemsnit, enten som igangværende eller nye transaktioner. Støttefunktioner, som f.eks. koordination, finansiell styring, bidrag til de operationelle vurderinger og efterfølgende evalueringer og sekretærarbejde anslås til at udgøre en yderligere udgift på 50 % af de geografiske kontors udgifter.

Opgavebeskrivelse:

Tjenestemænd og midlertidigt ansatte	F.eks. udarbejdelse af aftalememoranda og låne- eller gavebistandsaftaler, forbindelser med myndighederne og de internationale finansieringsinstitutioner samt med eksterne eksperter ved operationelle vurderinger og efterfølgende evalueringer, kontrolbesøg, udarbejdelse af rapporter fra Kommissionens tjenestegrene, udarbejdelse af kommissionsprocedurer for forvaltning
--------------------------------------	---

¹⁴ 2011 er det år, hvor gennemførelsen af forordningen forventes at begynde. Fra og med 2014 bør beløbene være i overensstemmelse med det nye flerårige finansielle overslag, der indledes dette år.

¹⁵ KA: kontraktansatte, V: vikarer, UED: unge eksperter i delegationerne, LA: lokalansatte, UNE: udstationerede nationale eksperter).

	af bistanden, herunder udvalgsproceduren.
Eksternt personale	uoplyst

3.2.3. *Forenelighed med indeværende flerårige finansielle ramme*

- ☒ Forslaget/initiativet er foreneligt med indeværende flerårige finansielle ramme.
- ☐ Forslaget/initiativet kræver omlægning af det relevante udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme.
- ☐ Forslaget/initiativet kræver, at fleksibilitetsinstrumentet anvendes, eller at den flerårige finansielle ramme revideres¹⁶.

3.2.4. *Tredjemands bidrag til finansieringen*

- Forslaget/initiativet indeholder ikke bestemmelser om samfinansiering med tredjemand.

3.3. **Anslåede virkninger for indtægterne**

- ☒ Forslaget/initiativet har ingen finansielle virkninger for indtægterne.
- ☐ Forslaget/initiativet har følgende finansielle virkninger:
 - ☐ for egne indtægter
 - ☐ for diverse indtægter

¹⁶ Jf. punkt 19 og 24 i den interinstitutionelle aftale.